

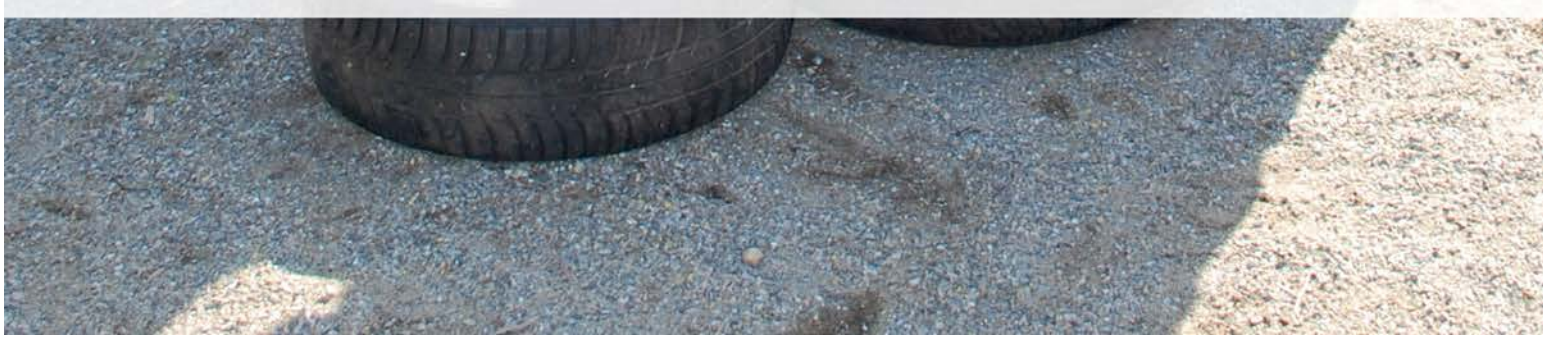
EIGERSUND KOMMUNE
«Sammen for alle»

Reglement og retningslinjer:

Bilder av barn på nett

Med eksempler på bruk

Retningslinjer og eksempler

Her er noen eksempler for bruk av bilder av barn på Internett for Eigersund kommune. Flere av disse er hentet fra heftene «I beste mening» og fra «Barn og unges personopplysninger: Retningslinjer og bruk». Utgitt av Datatilsynet.

Portrettbilder

Dette er bilder der formålet er å avbilde en eller flere bestemte personer. Som en hovedregel publiseres ikke disse på internett av Eigersund kommune. Bildene til høyre er tatt av Fotografen AS og de to andre fra skolefoto.as. Nødvendige tillatelser er innhentet.

Situasjonsbilder

Bilder av allmenn interesse hvor situasjonen er hovedinnholdet i bildet. Situasjonsbilder kan i følge loven offentliggjøres uten samtykke fra de avbildede så lenge bildene er harmløse og ikke på noen måte er krenkende. Vurderer alltid formålet opp mot hensynet til de som er avbildet. Vær ekstra på vakt hvis bildene skal brukes til annet formål en det de var tenkt til da de ble tatt. Både elever og foreldre kan reservere seg mot publisering.

Oppløsning

For at bilder ikke skal kunne misbrukes eller manipuleres bør de publiseres i en dårlig oppløsning. Dette gjøres ved å gjøre bildene små i et bilderedigeringsprogram. Album med bilder i høy oppløsning skal være passordbeskyttet eller distribueres til elevene på CD-ROM, minnepinne eller lignende.

Bilder og navn

Hovedregelen er å ikke bruke elevenes navn sammen med bilder på nett.

Råd fra barneombudet og Kripos

Er dette et hyggelig bilde som vedkommende vil like å se om 10 år?

Ville jeg lagt ut et bilde av en voksen i samme situasjon?

Ville jeg publisert bildet om det var meg eller mitt barn som var avbildet?

Er dette en god presentasjon av barnehagen, skolen eller Eigersund?

Ta gruppebilder på avstand, unngå nærbilder.

Ikke opplys navn eller andre identifiserende opplysninger på bildene. De som skal se dem vet likevel dette.

Ta bilder med personer i bevegelse. Disse er mindre egnet for videre bruk.

Unngå bilder av nakenhet eller lett-kledde barn.

Rådene er hentet fra heftet "I beste mening... Et veiledningshefte om bruk av bilder av barn på nett" utgitt av Datatilsynet

Instruks for bruk av bilder

Reglement for Eigersund kommune. Om bruk av bilder av barn på kommunale nettsider og trykk på papir i kommunal regi.

Innhold

Reglement for bruk av bilder.....	1
1. Formål.....	3
2. Omfang	3
3. Ansvar/myndighet	3
4. Definisjoner	3
4.1. Portrettbilder.....	3
4.2. Situasjonsbilder	3
4.3. Samtykke	3
5. Beskrivelse/fremgangsmåte.....	4
5.1. Innhenting av samtykke	4
5.2. Rutiner for innhenting av samtykke	4
5.3. Opplysninger om mulighet for misbruk av opplysninger på internett.....	4
5.4. Nærmere om ulike typer bilder.....	4
5.5. Fotograf	5
5.6. Bilder og navn.....	5
6. Intern kontroll og avviksbehandling.....	5
7. Klage	5
8. Referanser og vedlegg.....	5
8.1. Datatilsynet.no	5
8.2. Lovdata.no	6
8.3. Vedlegg.....	6
Avtale om bruk av bilder i media	7
Reservasjonsskjema	7

1. Formål

Eigersund kommune ønsker å ha funksjonelle, informative og oppdaterte internettsider som er i overensstemmelse med gjeldende lover og retningslinjer.

Vi kan publisere bilder av barn på nettet, men i hvert enkelt tilfelle skal vi vurdere behovet, formålet og se på ulempene publisering kan innebære. Foresatte og barnet selv, uansett alder, kan reservere seg mot bildebruk.

Datatilsynet har regler for innhenting av tillatelse og publisering av bilder av barn på internett. Disse retningslinjene legges til grunn i Eigersund.

2. Omfang

Reglementet gjelder for all publisering på nett, enten det er på kommunens webportal, skolene og barnehagenes nettsider, eller andre nettsider i kommunal regi. Gjelder også for Eigersund kommune sine Facebooksider og andre sosiale medier. For trykte medier skal det brukes så langt det passer.

Reglementet er skrevet med tanke på våre kommunale skoler og barnehager men gjelder for alle avdelinger i organisasjonen så langt dette passer.

3. Ansvar/myndighet

Denne rutinen er utarbeidet av Informasjonsavdelingen, som også er ansvarlig for oppdatering av den.

Rektor på skolen og leder i barnehagen har ansvar for alt innhold på sine sider. Når det gjelder bilder av barn i andre trykte publikasjoner, har redaktør av disse ansvaret for at reglene blir fulgt.

4. Definisjoner

Bilder og film av personer er å anse som personopplysninger. Dette gjelder selv om navn eller andre direkte identifiserbare kjennetegn ikke står i tilknytning til bildet. I overensstemmelse med Åndsverkloven § 45c skiller vi mellom fotografier som avbilder en person og fotografier av allmenn interesse hvor situasjonen er hovedinnholdet i bildet.

4.1. Portrettbilder

Portrettbilder er bilder der formålet er å avbilde en eller flere bestemte personer.

4.2. Situasjonsbilder

Situasjonsbilder er bilder av allmenn interesse hvor situasjonen er hovedinnholdet i bildet.

4.3. Samtykke

Frivillig samtykke er et samtykke som ikke er avgitt under tvang.

Uttrykkelig samtykke vil si at samtykket må være en aktiv handling – som for eksempel å sende inn en svarslipp eller liknende.

Informert samtykke vil si at den som avbildes og den som gir samtykke må få tilstrekkelig informasjon til å forstå hva samtykket gjelder og hvilke konsekvenser det kan få.

5. Beskrivelse/fremgangsmåte

5.1. Innhenting av samtykke

Skolen eller barnehagen må innhente skriftlig tillatelse fra foresatte for at det skal kunne publiseres bilder av barn under 15 år på kommunens internettsider.

Mindreårige som er fylt 15 år kan selv gi samtykke til bruk av bilder. Et krav til den som gir samtykket er at vedkommende forstår hva han samtykker til.

Personopplysningsloven har følgende krav til samtykket: Det skal være en frivillig, uttrykkelig og informert erklæring fra den det gjelder. Alle tre kravene må være oppfylt for at samtykket skal være gyldig.

Samtykket kan når som helst trekkes tilbake, både av den mindreårige og av den foresatte. Den mindreårige kan trekke samtykket tilbake selv om den foresatte opprinnelig samtykket til bruk av bilder. Bildene skal alltid slettes når samtykket er trukket tilbake.

Selv om det ikke er noen lovbestemmelse som stiller krav om at et samtykke skal være skriftlig, må det ikke være rom for tvil om et samtykke virkelig er gitt eller ikke. Det er den som har publisert bildene som skal bevise at et frivillig, uttrykkelig og informert samtykke i den konkrete situasjonen virkelig foreligger.

5.2. Rutiner for innhenting av samtykke

Skolene og barnehagene må ha gode rutiner for innhenting av samtykke og bruk av disse.

Samtykket fra foresatte innhentes ved at skjema med underskrift returneres til skolen eller barnehagen.

Det er utarbeidet skjema for innhenting av samtykke fra foresatte. Se mal siste side

5.3. Opplysninger om mulighet for misbruk av opplysninger på internett

I forbindelse med at det innhentes samtykke til bruk av bilder må det opplyses om mulige risikoforhold.

Publisering på internett innebærer spredning av personopplysninger som det er vanskelig å se omfanget av. Et oppslag på internett er tilgjengelig for et nærmest ubegrenset antall brukere i hele verden i det øyeblikket det er lagt ut.

Det er mange grunner til å verne barn mot enkelte miljø eller personer. FNs Barnekonvensjon sier at barn har rett til beskyttelse mot uønsket og skadelig materiale og uønsket og farlig oppmerksomhet. Opplysninger kan for eksempel brukes i direkte markedsføring, videresalg eller til andre framstøt overfor mindreårige. Bildene kan hentes, manipuleres og misbrukes. I situasjoner hvor det er strid om omsorgsretten eller andre konfliktfylte familieforhold kan barn bli oppdaget ved søk på internett.

5.4. Nærmere om ulike typer bilder

I overensstemmelse med Åndsverkloven § 45c skiller vi mellom fotografier som avbilder en person og fotografier av allmenn interesse hvor situasjonen er hovedinnholdet i bildet.

5.4.1. Portrettbilder

Hovedformålet med portrettbilder er å avbilde en eller flere bestemte personer. Hovedregelen er da at man alltid skal ha samtykke fra de avbildede før bildet legges ut på nett.

Regelen er begrunnet i at en slik publisering vil kunne medføre ulemper for de som er avbildet da noen vil føle det ubehagelig at bilder, gjerne sammen med opplysninger om navn eller lignende, gjøres tilgjengelig for alle. Denne ulempen vil normalt veie tyngre enn interessen i offentliggjøringen. Dette betyr for eksempel at om en skole vil offentliggjøre klassebilder, kan dette bare skje om et uttrykkelig samtykke er innhentet fra alle de avbildede. Også fotograf må godkjenne slik bruk. Som hovedregel vil ikke Eigersund kommune publisere portrettbilder av barn og elever på sine nettsider.

5.4.2. Situasjonsbilder

Situasjonsbilder er bilder der selve situasjonen eller aktiviteten er det egentlige formålet med bildet. Eksempler er en gruppe barn på en forestilling, 17. mai tog, et idrettsarrangement eller hendelser som har allmenn interesse.

Utgangspunktet her er at situasjonsbilder kan offentliggjøres uten samtykke fra de avbildede så lenge bildene er harmløse og ikke på noen måte er krenkende for de som er avbildet. Det skal likevel alltid foreligge en helhetsvurdering bak offentliggjøringen, der man vurderer formålet opp mot hensynet til de som er avbildet. Vær ekstra på vakt om bildene skal brukes til annet formål enn det de var tenkt til da de ble tatt. Foresatte og barn, uansett alder, kan reservere seg mot slike bilder på nett og papir.

5.5. Fotograf

Fotograf eier rettighetene til bildene og må gi godkjenning før bruk.

5.6. Bilder og navn

Hovedregelen er at vi skal unngå koblinger mellom bilder av enkeltbarn og fullt navn.

6. Intern kontroll og avviksbehandling

Det gjennomføres stikkprøvekontroll i forhold til om gjeldende retningslinjer følges. Slik kontroll skal utføres av det enkelte tjenestested og redaktørene for mediet. Avvik rapporteres i kommunens avvikssystem.

7. Klage

I utgangspunktet rettes klager til leder for avdelingen eller rektor ved skolen som har publisert bildet. Blir klagen ikke tatt til følge kan en gå videre til kommunens sikkerhetsleder.

8. Referanser og vedlegg

8.1. Datatilsynet.no

- Publisering av bilder på nett: <https://www.datatilsynet.no/Teknologi/Internett/Bilder-pa-nett/>

- Bilder av barn på nett: <https://www.datatilsynet.no/Sektor/Skole-barn-unge/Bilder-av-barn-pa-nett/>
- Barn og unges personopplysninger: Retningslinjer for innhenting og bruk: https://www.datatilsynet.no/Global/04_veiledere/samtykkje_fra_mindrearige.pdf
- Samtykkeerklæring for publisering av bilder på nett: <https://www.datatilsynet.no/Sektor/Skole-barn-unge/Innhold-i-et-samtykkeskjema/>
- Samtykke frå mindreårige: <https://www.datatilsynet.no/Sektor/Skole-barn-unge/Samtykkje-fra-mindrearige/>

8.2. Lovdata.no

- Personopplysningsloven <http://lovdata.no/dokument/NL/lov/2000-04-14-31>
- Åndsverkloven <http://lovdata.no/dokument/NL/lov/1961-05-12-2>

8.3. Vedlegg

Vedlegg 1: Foresattes samtykke i å legge bilder av barnet i Eigersund kommune

Avtale om bruk av bilder i media

Skolene i Eigersund har utarbeidet egne nettsider med informasjon om planer og daglige aktiviteter. For at det skal bli en god side, ønsker vi å legge ut det som skjer i klassen og på skolen, nyheter og arbeidsoppgaver. Det er her mulig å reservere seg mot bruk av bilder av ditt barn.

Avtalen gjelder mellom den som har signert og *Skolen/barnehagens navn* med nettsideadresse www.nettadresse.no

- Klassebilder eller portrettbilder vil ikke bli publisert på våre nettsider.
- Navn på barna blir aldri knyttet sammen med bildene.
- Vi vil under ingen omstendighet ta bilder av barna når de er svært lettkledd.
- Bildene som publiseres på nett vil legges ut i en kvalitet som gjør det lite attraktivt for andre å manipulere dem eller benytte dem i andre sammenhenger.
- Vi vil alltid be om spesifikt samtykke fra foreldrene dersom utplasserte studenter ønsker å ta bilder av barna.

Avtalen gjelder så lenge barnet går hos oss eller til barnet eller foresatte ønsker å trekke tillatelsen.

Samtykkeskjema

Sett ett kryss, fyll ut og returner.

Elevens navn: _____ Født: _____

Vi tillater at bilder av vårt barn kan benyttes på skolens hjemmesider: ____

Vi tillater **ikke** at bilder av vårt barn kan benyttes på skolens hjemmesider: ____

Dato: _____ Underskrift Foresatte: _____